

Lietuvos projektavimo įmonių asociacija	Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija	Lietuvos architektų rūmai
--	--	---------------------------

2022-05-25 Nr. E-153

LB Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamentas

Kopija:
LR Aplinkos ministerijai

El.p.: info@lb.lt, info@am.lt

DĖL DRAUDIMO

Lietuvos projektavimo įmonių asociacijos, Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos ir Lietuvos architektų rūmų vardu siunčiame Jums "Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių" siūlomus atskirų punktų formuluočių pakeitimus. Esant poreikiui esame pasiruošę šiuos pasiūlymus aptarti.

PRIDEDAMA. Pasiūlymai dėl patvirtintų „Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių“ 11., 13.4., 15.6., 15.8., 15.9., 27.2., 39. ir 65. punktų formuluočių keitimo, 6 l.

Pagarbiai

Lietuvos projektavimo
įmonių asociacijos
Vykdomasis direktorius
Laisvūnas Bartkevičius

Lietuvos nekilnojamojo turto
plėtros asociacijos
Prezidentas
Mindaugas Statulevičius

Lietuvos architektų rūmų
Pirmininkas
Lukas Rekevičius

PASIŪLYMAI DĖL PATVIRTINTŲ „STATINIO PROJEKTUOTOJO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO TAISYKLIŲ“ 11., 13.4., 15.6., 15.8., 15.9., 27.2., 39. ir 65. PUNKTŲ FORMULUOČIŲ KEITIMO

Eil. Nr.	Taisyklių punkto Nr.	Esama Taisyklių punkto formuluočė	Taisyklių punkto keitimo priežastys	Siūloma nauja Taisyklių punkto redakcija
1.	11.	<p>Draudimo objektas yra draudėjo turtiniai interesai, susiję su draudėjo civiline atsakomybe už žalą, padarytą tretiesiems asmenims, kuri atsirado draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu laikotarpiu, kuris negali būti trumpesnis už Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą garantinį terminą, dėl draudimo sutarties galiojimo metu netinkamai suprojektuoto statinio, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projektą, arba dėl netinkamai suprojektuoto statinio, kurio projektai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir kurių projektavimo darbų rangos sutartis buvo pasirašytos po statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į projektavimo įmonės atliktų projektavimo darbų mastą per metus.</p>	<p>Draudėjams sudarant metines privalomojo draudimo sutartis pagal projektavimo darbų mastą per metus pagal šiuos Taisyklių punktus draudimo objektas ir draudžiamasis įvykis bus laikomas tik tuo atveju, jeigu projektavimo darbų sutartis bus pasirašyta ir parengtas statinio projektas teisės aktų nustatyta tvarka bus perduotas užsakovui to pačio draudiko išduoto privalomojo draudimo liudijimo galiojimo metu. Realiai yra dažnai pasitaikančių situacijų, kada draudėjas projektavimo darbų sutartį su užsakovu pasirašo draudiko išduoto vieno privalomojo draudimo liudijimo galiojimo metu, o parengtas statinio projektas teisės aktų nustatyta tvarka yra perduodamas užsakovui jau kito (naujo) draudiko išduoto privalomojo draudimo liudijimo galiojimo metu. Tokiems draudėjo parengtiems statinio projektams pagal šiuos Taisyklių punktus nebus draudimo apsaugos nei pagal draudiko išduotą pirminį privalomojo draudimo liudijimą bei pagal draudiko išduotą sekantį (naują) privalomojo draudimo liudijimą, nes tokie parengti statinio projektai netenkins abiejų šiame Taisyklių punkte numatytų sąlygų, todėl draudiko bus pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu nepriklausomai nuo to, kad draudėjui kyla civilinė atsakomybė dėl padarytos žalos trečiajam asmeniui. Todėl būtina iš Taisyklių šių punktų formuluočių išbraukti (išimti) mūsų siūlomus žodžius, kad pagal šias mūsų siūlomas Taisyklių punktų redakcijas sudarant metines privalomojo draudimo sutartis pagal darbų mastą per metus liktų tik viena sąlyga - parengtų statinio projektų teisės aktų nustatyta tvarka perdavimas užsakovams. Draudėjai kurie tai</p>	<p>Draudimo objektas yra draudėjo turtiniai interesai, susiję su draudėjo civiline atsakomybe už žalą, padarytą tretiesiems asmenims, kuri atsirado draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu laikotarpiu, kuris negali būti trumpesnis už Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą garantinį terminą, dėl draudimo sutarties galiojimo metu netinkamai suprojektuoto statinio, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projektą, arba dėl netinkamai suprojektuoto statinio, kurio projektai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į projektavimo įmonės atliktų projektavimo darbų mastą per metus.</p>

			<p>suptanta, pratęsiant ar sudarant naujas metines privalomojo draudimo sutartis reikalauja iš draudikų, kad jie papildytų sudaromas privalomojo draudimo sutartis Taisyklių 11. Ir 13.4 punktų formuluotes, kad tokiems „pereinamiems“ statinio projektams draudimo apsauga galiotų pagal tą draudiko išduotą metinę privalomojo draudimo sutartį, kurios galiojimo metu draudėjo parengtas statinio projektas buvo perduotas užsakovui teisės aktų nustatyta tvarka. Kiti draudėjai, kurie privalomojo draudimo sutartis pagal projektavimo darbų mastą <u>sudaro tik pagal patvirtintas Taisykles be šių punktų papildymu, lieka visiškai be draudimo apsaugos tais atvejais</u>, kai tretieji asmenys, įskaitant ir parengtų statinio projektų užsakovus, draudėjui pateikia pretenzijas atlyginti jų patirtą žalą pagal tuos statinio projektus, kurių projektavimo darbų sutartis buvo pasirašytos vieno metinio privalomojo draudimo liudijimo galiojimo metu, o netinkamai parengtas statinio projektas užsakovui buvo perduotas jau kito (naujo) metinio privalomojo draudimo liudijimo galiojimo metu</p>	
2.	13.4.	<p>pateiktas dėl netinkamai suprojektuoto statinio draudimo sutarties galiojimo laikotarpio, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projektą, arba reikalavimas, pateiktas dėl netinkamai suprojektuoto statinio, kurio projektai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir kurių projektavimo darbų rangos sutartis buvo pasirašytos po statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į</p>		<p>pateiktas dėl netinkamai suprojektuoto statinio draudimo sutarties galiojimo laikotarpio, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projektą, arba reikalavimas, pateiktas dėl netinkamai suprojektuoto statinio, kurio projektai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į projektavimo įmonės atliktų projektavimo darbų mastą per metus;</p>

		projektavimo įmonės atliktų projektavimo darbų mastą per metus;		
3.	27.2	<p>nuo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos iki Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto garantinio termino pabaigos – draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu perduotų užsakovams statinio projektų ar jų dalių, kurių projektavimo darbų rangos sutartis buvo pasirašytos po statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus. Draudimo sutartis, sudaroma atsižvelgus į projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus, sudaroma vieniems metams.</p>		<p>nuo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos iki Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto garantinio termino pabaigos – draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu perduotų užsakovams statinio projektų ar jų dalių, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus. Draudimo sutartis, sudaroma atsižvelgus į projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus, sudaroma vieniems metams.</p>
4.	15.6	<p>finansinę, nesusijusią su žalos padarymu turtui, asmens sveikatai, gyvybei ir (ar) neasirandančią kaip žalos turtui, asmens sveikatai, gyvybei pasekmė.</p>	<p>Taisyklių 9.1. ir 15.6. punktuose yra vartojama sąvoka turtas, kuriam žalos padarymas draudiko turėtų būti atlyginamas pagal patvirtintas privalomojo draudimo taisykles. Kadangi Taisyklių II dalyje „Pagrindinės sąlygos“ nėra apibrėžta kokiam trečiojo asmens turtui turi būti atlyginama padaryta žala, todėl Taisyklių 13. punkto sąlygas atitinkančio draudžiamąjį įvykio metu draudikai visais atvejais „turtui padarytą žalą“ stengiasi traktuoti tik kaip materialiam turtui padarytą fizinę žalą šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo atvejais. Bet iš dažniausiai pasitaikančių draudžiamųjų įvykių apie 90% visų trečiųjų asmenų draudikams ir</p>	<p>finansinę (negautas pajamas), nesusijusią su žalos padarymu turtui (Civilinio kodekso Civilinio kodekso 1.97 straipsnio 1 dalyje nurodytiems civilinių teisių objektams: daiktams, pinigams ir piniginiams lėšoms), asmens sveikatai, gyvybei ir (ar) neatsiadančią kaip žalos turtui, asmens sveikatai, gyvybei pasekmė</p>

			draudėjams pateiktų pretenzijų atvejų trečiųjų asmenų prašoma atlyginti jų turėtas/patirtas pinigines išlaidas (tiesioginius nuostolius), kurios dėl draudėjų netinkamai parengtuose statinio projektuose padarytų projektavimo klaidų yra būtinos, kad šie statiniai atitiktų teisės aktų reikalavimus ir toliau saugiai galėtų būti naudojami pagal paskirtį. Todėl manome, kad šiame taisyklių punkte turėtų būti patikslinta, kokiam turtui padarytą žalą draudikai turėtų atlyginti tretiesiems asmenims bei būtų laikoma ne tik jų materialiam turtui padarytą žalą dėl jo fizinio sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo atveju, bet ir turėtas nenumatytas/neplanuotas pinigines išlaidas (tiesioginius nuostolius), kurios yra būtinos materialaus turto tolimesniam saugiam naudojimui pagal jo paskirtį.	
5.	15.8	finansinę, atsirandančią dėl technologinio įrenginio, kitos technologinės ir (ar) inžinerinės įrangos pajėgumo, našumo, veiksmingumo arba gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) kokybės, kiekio, taip pat dėl negalėjimo naudotis įranga ar įrenginiais ar netekus pelno	Ši pastaba yra tiesiogiai susijusi su pastaba, kuri aprašyta dėl 15.6 p. reglamentavimo. Draudikai, gavę iš trečiųjų asmenų, įskaitant ir parengtų statinio projektų užsakovus, pretenzijas atlyginti jų patirtus turtinius nuostolius (žalą netinkamai suprojektuotam pastatui ar kitam inžineriniam statiniui), praktikoje labai dažnai bando vadovautis šia nuostata siekiant išvengti pareigos atlyginti padarytą žalą. Praktikoje dažnai pasitaiko atveju, kuomet dėl neteisingai suprojektuotos statinio dalies perprojektavimo ir atitinkamai – perdarymo – reikalinga fizinė intervencija į kokybiškai suprojektuotą ir įrengtą turtą (daroma žala kokybiškai suprojektuoto turto daliai). Tikrai pasitaiko atveju, kuomet draudikai atsisako kompensuoti išlaidas (jas laikydami finansinio pobūdžio): tiek dėl blogai suprojektuotos pastato (inžinerinio mazgo) dalies taisymo, tiek dėl gerai suprojektuotos pastato (inžinerinio mazgo) dalies taisymo (kuri yra neišvengiamai pažeidžiama, vykdant taisymo darbus). Nors realiai tokiu būdu yra daroma tiesioginė fizinė žala sveikai turto daliai.	Finansinę (negautas pajamas), atsirandančią dėl technologinio įrenginio, kitos technologinės ir (ar) inžinerinės įrangos pajėgumo, našumo, veiksmingumo arba gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) kokybės, kiekio, taip pat dėl negalėjimo naudotis įranga ar įrenginiais ar netekus pelno;
6.	15.9.	dėl projektavimo trūkumų taisymo;	Draudikai, gavę iš trečiųjų asmenų, įskaitant ir parengtų statinio projektų užsakovus, pretenzijas atlyginti jų patirtus turtinius nuostolius (žalą netinkamai	dėl projektavimo trūkumų ištaisymo kaštų, reikalingų apmokėti už perprojektavimo darbus ištaisant

			<p>suprojektuotam pastatui ar kitam inžineriniam statinui), praktikoje labai dažnai bando taikyti Taisyklių dabartinę šio punkto redakciją. Dėl projektavimo klaidų atsiradusią žalą suprojektuotam pastatui ar kitam inžineriniam statinui, kurios ištaisymui yra reikalinga atlikti suprojektuotame pastate jau atliktų rangos darbų perdarymo ir/ar papildomus darbus, kad suprojektuotas pastatas ar kitas inžinerinis statinys galėtų būti saugiai eksploatuojamas, labai dažnai tokius trečiojo asmens patirtus turtinius nuostolius pagal šį Taisyklių punktą draudikai laiko kaip projektavimo trūkumų taisymą ir remianis šiuo Taisyklių punktu laiko nedraudžiamuoju įvykiu. Manome, kad Taisyklių šio punkto dabartinė redakcija suteikia draudikams teisę manipuliuoti šiuo punkto formuluote, norint atsisakyti mokėti draudimo išmokas šiais atvejais ir tai pažeidžia draudėjo lūkesčius turėti tinkamą draudimo apsaugą ir trečiųjų asmenų teisėtus lūkesčius gauti draudimo išmoką dėl patirtų nuotolių atlyginimo, jeigu draudėjui kyla civilinė atsakomybė dėl trečiajam asmeniui padarytos žalos atlyginimo. Todėl pagal mūsų siūlomą Taisyklių šio punkto naują redakciją draudikai neatlygintų tretiesiems asmenims, įskaitant ir parengtų statinio projektų užsakovus, tik draudėjo netinkamai parengtuose statinio projektuose atsiradusių projektavimo klaidų perprojektavimo kaštus, bet jau nesuteiktų draudikams galimybės bandyti „išsisukti“ iš draudimo išmokos išmokėjimo dėl trečiojo asmens patirtos turtinės žalos atlyginimo mūsų aprašytais atvejais.</p>	<p>statinio projekte padarytas projektavimo klaidas</p>
7.	39	<p>Jei draudėjui pareiškiamas ieškinys teisme, draudikas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo draudėjo pranešimo apie pareikštą ieškinį dienos turi teisę reikalauti, kad draudėjas įgaliotų draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams teisme. Draudėjas privalo įgalioti</p>	<p>Teisinis atstovavimas yra pagrįstas fiduciariniais santykiais. Todėl nesuprantama, kodėl Taisyklėse nustatyta projektuotojo prievolė perleisti atstovavimą draudiko nurodytam atstovui (advokatui). Toks reglamentavimas yra neproporcingas reglamentavimui siekiamam tikslui pasiekti – tinkamai gynybai dėl pareikštos pretenzijos (ieškinio) įgyvendinti. Praktikoje šis reglamentavimas tampa aktualus, kuomet kalbama apie gynybos išlaidų dydžio patvirtinimą ir</p>	<p>Jei draudėjui pareiškiamas ieškinys teisme, draudikas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo draudėjo pranešimo apie pareikštą ieškinį dienos turi teisę reikalauti, kad draudėjas įgaliotų draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams teisme. Susiderinus su draudiku, draudėjo interesus teisme gali atstovauti pačio draudėjo</p>

		<p>draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams. Jei draudėjo interesams teisme atstovauja draudiko paskirti asmenys, draudikas Taisyklių XVIII skyriuje nustatyta tvarka privalo atlyginti draudėjui turėtas ir iš jo priteistas bylinėjimosi išlaidas, taip pat atlyginimo už atstovo pagalbą teisme išlaidas</p>	<p>kompensavimą: draudikui sudaroma galimybė atsisakyti dengti gynybos išlaidas, jeigu gynyba buvo vedama ne per draudiko paskirtą atstovą, partnerį ar pan. Taip praktikoje būna atveju, kuomet draudėjas pradeda gynybą nepranešęs draudikui, tuomet draudikui atsiranda pagrindas piktnaudžiauti reglamentavimu ir atsisakyti dengti draudėjo patirtas gynybos išlaidas, vadovaujantis vien formalia pareiga įgalinti draudiko atstovus, nors draudėjo gynybos išlaidos būna visiškai adekvačios ir pagrįstos. Atsižvelgiant į tai, reglamentavime turi atsirasti galimybė draudėjo interesus teisme atstovauti draudėjo pasirinktam atstovui.</p>	<p>pasirinktas atstovas. Jei draudėjo interesams teisme atstovauja draudiko paskirti asmenys, arba susiderinus su draudiku – draudėjo paskirti asmenys – draudikas Taisyklių XVIII skyriuje nustatyta tvarka privalo atlyginti draudėjui turėtas ir iš jo priteistas bylinėjimosi išlaidas, taip pat atlyginimo už atstovo pagalbą teisme išlaidas</p>
8.	65	<p>Draudėjo išlaidos, nustatytos Taisyklių 39 punkte, atlyginamos tik tuo atveju, jei draudėjo interesams teisme atstovavo draudiko paskirti asmenys. Šios išlaidos atlyginamos net ir tuo atveju, jei vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis.</p>		<p>Draudėjo išlaidos, nustatytos Taisyklių 39 punkte, atlyginamos tik tuo atveju, jei draudėjo interesams teisme atstovavo draudiko paskirti asmenys arba sutinkamai su Taisyklių 39 p. – draudėjo paskirti asmenys. Šios išlaidos atlyginamos net ir tuo atveju, jei vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis.</p>